

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	VII
KISALTMALAR CETVELİ.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM CEZAÎ SORUMLULUĞUN TARİHÇESİ, BİLİNÇ VE İRADE MESELELERİ

I. TARİHSEL SÜREÇTE SUÇ VE CEZAÎ SORUMLULUK	9
A. GENEL BAKIŞ.....	9
B. KAPİTALİZM ÖNCESİ ÜRETİM BİÇİMLERİNDE CEZAÎ SORUMLULUK	15
C. KAPİTALİST DÖNEM İLE DÖNÜŞEN CEZAÎ SORUMLULUK.....	24
1. Üretim İlişkileri.....	24
2. Hukukî Süje Olarak Failin Doğuşu: Ceza Hukukunda Okullar.....	31
D. ARA SONUÇ	36
II. BİLİNÇ KAVRAMI	39
A. GENEL BAKIŞ.....	39
B. BİLİNCİN ZOR PROBLEMİ: QUALIA.....	42
C. BİLİNÇ KONUSUNDA TEMEL YAKLAŞIMLAR.....	45
1. Monizm.....	46
a. İdealizm.....	48
b. Materyalizm.....	49
2. Düalizm.....	51

a. Töz Düalizmi (Kartezyen Düalizm).....	52
b. Nitelik Düalizmi	53
3. Panpsişizm	55
4. Agnostisizm.....	57
D. ARA SONUÇ	58
III. İRADE KAVRAMI.....	62
A. GENEL BAKIŞ.....	62
B. DETERMİNİZM (BELİRLENİMCİLİK).....	64
1. Tarihi ve Felsefi Çerçeve	64
2. Determinizmde Bağdaşma Problemi	67
a. Katı Determinizm (Bağdaşmazcılık).....	68
b. İlimli Determinizm (Bağdaşıcılık)	72
C. İNDETERMİNİZM	76
1. Bilimsel Zemin: Kuantum Teorisi	76
2. İndeterminist Bağdaşmazcılar: Liberteryen Görüş.....	86
3. Özgür İradede Bir Kırılma Noktası: Libet Deneyi	90
D. HUKUKTA İRADENİN DÜZENLENİŞ BİÇİMLERİ.....	93
1. Ceza Hukuku Bağlamında İrade: Kusurluluk Sorunu	93
2. Özel Hukuk Bağlamında İrade: İrade Serbestliği İlkesi.....	100
E. ARA SONUÇ	104

İKİNCİ BÖLÜM

YAPAY ZEKÂNIN DÜŞÜNSEL VE TEKNİK TEMELLERİ

I. TARİHSEL BOYUTLARIYLA YAPAY ZEKÂ.....	111
A. GENEL BAKIŞ.....	111
B. HAYALDEN TOHUMA YAPAY ZEKÂ.....	113
C. YAPAY ZEKÂYA İLK ADIMLAR.....	119
D. YAPAY ZEKÂNIN DOĞUŞU.....	122

1. Bilgisayarların Babası: Alan Turing	122
a. Hesaplama Makineleri ve Zekâ	122
b. Bilgisayarların Ortaya Çıkışı	125
c. Bilgisayarlar Düşünebilir Mi: Turing Testi.....	131
2. Yapay Zekânın Hız Kazanması	138
a. Dartmouth Yaz Projesi	138
b. Yapay Zekâ İsmine İlişkin Tartışmalar	139
c. Yükselen Yapay Zekâ.....	140
d. Yapay Zekâ Mevsimleri	142
3. Bilgisayarlar Düşünemez: Çince Odası Deneyi.....	144
E. ARA SONUÇ	148
II. TEKNİK BOYUTLARIYLA YAPAY ZEKÂ.....	149
A. YAPAY ZEKÂ TÜRLERİ.....	149
1. Yapay Zekâ ile İlintili Kavramlar	151
2. Dar Yapay Zekâ	153
3. Genel ve Süper Yapay Zekâ	154
4. Kuantum Bilgisayarlar	159
B. SİNİR AĞLARI.....	162
1. Sinir Sistemi.....	162
2. Yapay Sinir Ağları	165
3. İnsan Beynini Simüle Etme Çabaları.....	169
C. ARA SONUÇ	172

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
HUKUKUN YAPAY ZEKÂYI NEREDE
VE NASIL KONUMLANDIRACAĞI
SORUNSALI

I. ÖZEL HUKUK KARŞISINDA YAPAY ZEKÂ.....	175
A. GENEL BAKIŞ.....	175

B. YAPAY ZEKÂNIN HUKUKÎ STATÜSÜ	177
1. Kişilik Kavramı ve Yapay Zekânın Kişiliği Tartışmaları.....	177
2. Kişilik Sahibi Yapay Zekâ.....	180
a. Tüzel Kişilik Görüşü.....	180
b. Elektronik Kişilik Görüşü.....	182
3. Kişilik Sahibi Olmayan Yapay Zekâ.....	184
a. Eşya Görüşü	184
b. Köle Görüşü	185
c. Eser Görüşü.....	186
d. Ürün Görüşü.....	188
C. ARA SONUÇ	193
II. CEZA HUKUKU KARŞISINDA YAPAY ZEKÂ	194
A. GENEL BAKIŞ.....	194
B. FAİLLİK BAKIMINDAN YAPAY ZEKÂ	196
1. Türk Ceza Hukukunda Faillik.....	196
2. Tüzel Kişilerin Faillliği.....	198
3. Yapay Zekânın Faillliği	202
a. Suç İşlemek Amacıyla Üretilen Yapay Zekâda Faillik	204
b. Yarı Otonom Yapay Zekâda Faillik	210
c. Tam Otonom Yapay Zekâda Faillik	212
d. Genel ve Süper Yapay Zekânın Faillliği.....	219
4. Ara Sonuç.....	222
C. YAPAY ZEKÂ VE SUÇUN MADDÎ UNSURU	225
1. Türk Ceza Hukukunda Hareket	225
a. Hareket Teorileri	225
b. Yapay Zekâ Hareketleri	229
2. Ara Sonuç.....	234
D. YAPAY ZEKÂ VE SUÇUN MANEVÎ UNSURU	235
1. İsnat Yeteneği	235
2. Kast	241

---

3. Taksir	250
4. İzin Verilen Risk	257
E. CEZA HUKUKUNDA YASAKLI KURUM: KUSURSUZ SORUMLULUK.....	262
SONUÇ	277
KAYNAKÇA.....	283
KAVRAM DİZİNİ.....	325